Mü'minlerin Nitelikleri
Gönderen Kadir Hatipoglu - Kasım 24 2021 02:00:00

Mü'minlerin Nitelikleri قَدْ
أَفْلَحَ
الْمُؤْمِنُ&#16
08;نَ. الَّذِينَ
هُمْ فِي
صَلَاتِهِمْ
خَاشِعُونَ.
وَالَّذِينَ
هُمْ عَنِ
اللَّغْوِ
مُعْرِضُونَ.
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِلزَّكَاةِ
فَاعِلُونَ.
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِفُرُوجِهِ&#16
05;ْ حَافِظُونَ.
إِلَّا عَلَى
أَزْوَاجِهِ&#16
05;ْ أوْ مَا
مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُ&#16
05;ْ
فَإِنَّهُمْ
غَيْرُ
مَلُومِينَ.
فَمَنِ
ابْتَغَى
وَرَاء
ذَلِكَ
فَأُوْلَئِك&#16
14; هُمُ
الْعَادُونَ.
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِأَمَانَات&#16
16;هِمْ
وَعَهْدِهِم&#16
18; رَاعُونَ.
وَالَّذِينَ
هُمْ عَلَى
صَلَوَاتِهِ&#16
05;ْ

يُحَافِظُونَ. أُوْلَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ. الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
"Gerçekten müminler kurtuluşa ermiştir. Onlar ki, namazlarında huşu içindedirler. Onlar ki, boş ve yararsız şeylerden yüz çevirirler. Onlar ki, zekatı verirler. Onlar ki, iffetlerini korurlar. Ancak eşleri ve ellerinin sahip olduğu hariç. (Bunlarla ilişkilerinden dolayı) kınanmış değillerdir. Kim bunun ötesine gitmek isterse, işte bunlar, haddi aşan kimselerdir. Onlar ki, emanetlerine ve ahidlerine riayet ederler. İşte asıl bunlar varis olacaklardır. (Evet) Firdevs (Cennetin)'e varis olan bu kimseler orada ebedi kalıcıdırlar." (Mü'minûn, 23/1-11) Ayetin başında belirtilen Kurtulan 'Müminler' Hz. Muhammed'in (s.a) mesajını kabul edip, Onu rehber edinerek gösterdiği yolda gidenlerdir. Bu ayetlerde anılan niteliklere sahip olanların dünyada ve ahirette kurtuluşa erecekleri ifade olunmaktadır. 1. Namazlarında Huşû İçindedirler;   الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ Namaz, İslam'ın beş esasından biri, imandan sonra en önemli olanıdır. Allah Teâlâ kullarına imandan sonra namazdan daha önemli bir ibadeti farz kılmamıştır. Bunun içindir ki Peygamberimiz kulun kıyamet günü ilk önce namaz ibadetinden sorgulanacağını bildirmiştir.(İbn Mace, Salat, 202) Burada sadece namazın kılınmasından değil " huşû" ile kılınmasından söz ediliyor. Huşû, sözlükte sessiz ve sakin durmak, hakka boyun eğmek gibi anlamlara gelir. Terim olarak ise Allah'ın huzurunda derin bir saygı ile durmak demektir. İslâm alimlerinden bazıları huşûu kalbe has korku gibi manevî bir hal, bazıları sükunet içinde olmak gibi organlara ait bir tavır olduğunu söylemişler; bazıları da hem kalp ve hem de bedenle ilgili bir durum olduğunu düşünmüşlerdir. Doğrusu huşû, aslı kalbde, belirtisi bedende olmak üzere ikisini de içinde bulundurur. Dış görünüşle ilgili yönü de beden organlarında bu duygunun belirlenmesiyle bir sakinlik meydana gelmesi, gözlerinin önüne secde yerine bakıp, sağa sola, şuna buna bakmamasıdır. Hz. Aişe validemiz diyor ki: Peygamberimize, namazda yüzü çevirip bakma hakkında sordum, şu cevabı verdi: "O, bir çalmadır ki, şeytan onu kişinin namazından çalar, kaçar." (Buhârî, Ezan, 93; Tirmizî, Cuma, 59; Ebu Davut, Salat, 161) Yani şeytan kişinin namaz kılmasına ve kulluk görevini yerine getirmesine engel olamayınca; yaptığı ibadeti , sevap yönünden eksik yapmasına çalışır ve bulduğu bu fırsatı böylece değerlendirmiş olur. Çünkü Peygamberimiz "ihsan"ı tarif ederken, فَأَخْبِرْنِي عَنْ الْإِحْسَانِ قَالَ أَنْ تَعْبُدَ

اللَّهَ
كَأَنَّكَ
تَرَاهُ
فَإِنْ لَمْ
تَكُنْ
تَرَاهُ
فَإِنَّهُ
يَرَاكَ "Allah'a sanki O'nu görüyormuş gibi ibadet etmendir. Eğer sen Allah'ı görmüyorsan O seni görüyor."(Buhârî, İman, 37; Müslim, İman, 1) buyurmuştur. Allah'ın kendisini gördüğüne inanan kimse O'nun huzurunda dururken başka hiçbir şeyle ilgilenmez; sağa sola, şuna buna iltifat etmez. İşte namaz böyle huşû içinde kılındığı zaman makbul olur ve insanın duygu ve düşünceleri üzerinde etkili olur. 2. Boş ve Yararsız Şeylerden Yüz Çevirirler; وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ Ayette geçen "lağv", sözlük anlamıyla; saçma, boşuna ve hiçbir şekilde kişinin hayattaki amacına ulaşmasında yararı olmayan şey demektir. Müminler böylesi şeylere önem vermezler ve hiç bir eğilim ve ilgi duymazlar. Bu tür şeylere dalındığını gördüklerinde hemen uzaklaşırlar ve titizlikle bunlardan kaçınırlar, ya da bunlara bütünüyle ilgisiz kalırlar. Bu tutum Furkan Suresi'nde şöyle ifade edilmektedir:
وَالَّذِينَ
لَا
يَشْهَدُونَ
الزُّورَ
وَإِذَا
مَرُّوا
بِاللَّغْوِ
مَرُّوا
كِرَامًا "... Boş şeylerin yanından geçtiklerinde vakarla geçip giderler." (Furkan, 25/ 72) Şüphesiz müminlerin önde gelen niteliklerindendir bu. Mümin her an omuzlarında sorumluluğunun yükünü hisseden kişidir; dünya onun için bir imtihan yeri ve hayat da bu imtihan için ayrılmış sınırlı bir süredir. Tüm zihni, bedeni ve ruhuyla imtihan kağıdına eğilen bir öğrenci örneği, bu duygu da mümini tüm hayatı boyunca ciddi ve sorumluluk içinde davranmaya yöneltir... Nasıl imtihan salonundaki öğrenci her anının geleceği için ne kadar önemli ve etkili olduğunun bilincindeyse ve bu bilinçle en ufak bir anını bile boşa harcamak eğilimi göstermezse, aynı şekilde mümin de hayatının her anını yararlı ve nihaî sonuca götürücü işlerle geçirir. O kadar ki, eğlenme ve dinlenme konularında bile, kendini hayatta daha yüce hedeflere hazırlayıcı ve zamanı boşa geçirtmeyecek seçimlerde bulunur. Bunun yanısıra, mümin doğru düşünür, pak ve temiz tabiatlıdır ve halis zevkler sahibidir. Ahlâk dışı şeylere karşı herhangi bir eğilim taşımaz o. Yararlı ve doğru söz söyler, gevezelik etmez ince bir şakacılığı vardır, ama bu hiçbir zaman alay, eğlence, güldürmece

ve taklit cinsinden değildir. Kulakların koğuculuk, gıybet, çekiştirme, iftira, yalan, iğrenç şarkı ve müstehcen sözlerden uzak kalamadığı bir toplum, mümin için bir işkence kaynağıdır. Va'd edilen cennetin bir özelliği de, ".... orda boş ve yararsız hiçbir şeyin duyulmayacağı" değil midir? (Mevdudi, Tefhimul Kur’an, Mü’minun suresi, 4. Ayetin tefsiri) İnsanın en kıymetli sermayesi ömrüdür, ne kazanacaksa onunla kazanacaktır. Peygamberimiz, insanların derin bir gafletle devam edip gideceğini sandığı, fakat günün birinde uçup gittiğini görerek aldandığını anladığı iki nimetten söz ederken şöyle buyurur: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنْ النَّاسِ الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ "İki nimet vardır ki, insanlardan çoğu bu nimetleri değerlendirmekte aldanmıştır: Sağlık, boş vakit." (Buhâri, Rikak, 1) Müslüman, ömrünün her dilimini iyi değerlendirecek, kârsız geçen her gününün o güzel sermayeden yok edilen bir zarar olduğunu bilecektir. Peygamberimiz bu noktaya dikkatimizi çekiyor ve şöyle buyuruyor: "İki günü eşit olan ziyandadır." (Deylemî, Firdevs, 3/611) Bu hadis-i şerif, Müslümanın her gün bir kâr ve gelişme içinde olmasını öğütlemekte, boş ve yararsız şeylerle uğraşmasının zarar olduğunu bildirmektedir . Peygamberimizin şu hadis-i şerifini de unutmamak lazım. Şöyle buyuruyor: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَعْنِيهِ "Boş ve faydasız işleri terketmek, kişinin İslâmiyetinin güzelliğindendir." (Tirmizî, Zühd, 11; İbn Mâce, Fiten, 12) İşte müminde bulunması gerekli ikinci özellik, ne kendisine, ne ailesine, ne toplumuna, hatta ne insanlığa ve ne de kişinin âhiretine faydası olmayan boş ve yararsız şeylerden yüz çevirmesi ve yararlı olan şeylere yönelmesidir. 3. Zekâtlarını Verirler; وَالَّذِينَ

هُمْ
لِلزَّكَاةِ
فَاعِلُونَ Buradaki ayet metninin asıl anlamı, "Mümin sürekli arınma içindedir" şeklindedir. Bu yüzden anlam, yalnızca teknik anlamda "zekat" vermekle sınırlı olmayıp, ahlâk, mal-mülk, servet ve genelde tüm yaşayış açısından sürekli nefsi arınma halinde olmayı kapsar. Ayrıca, söz konusu edilen, kişinin yalnızca kendi nefsini 'arındırması' değil, başkalarını da arındırmaya çalışmasıdır. O halde, ayetin anlamı şöyle olmaktadır: "Müminler kendilerini ve aynı zamanda başkalarını arındıranlardır." (Mevdûdî, a.g.e, 4.ayet tefsiri) Zekat, malî ibadetlerimizdendir ve İslâm'ın beş temel ibadetinden biridir. Müslüman olan, elbette bu temel ibadeti yerine getirir. Allah'ın kendisine verdiği mal varlığının her yıl belli bir miktarını yoksullara, kimsesiz çocuklara vermek suretiyle bu ibadetini yapmış olur ve yapmalıdır. Kur'an-ı Kerim’de: يَا
أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُواْ
إِنَّ
كَثِيراً
مِّنَ
الأَحْبَارِ
وَالرُّهْبَانِ
لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ
النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ
وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ
اللّهِ
وَالَّذِينَ
يَكْنِزُونَ
الذَّهَبَ
وَالْفِضَّةَ وَلاَ
يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ
اللّهِ
فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ Ey inananlar! Hahamlar ve rahiplerin çoğu, insanların mallarını haksızlıkla yerler. Allah yolundan alıkoyarlar. Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda sarf etmeyenlere can yakıcı bir azabı müjdele. (Tevbe, 9/34) Bu ayette Yüce Mevla, kazandıklarını Allah yolunda harcamayanlara, Allah hakkını yoksullara vermeyenlerin, acıklı bir azaba uğrayacaklarını bildirmektedir. Zekat vermenin müminin özellikleri arasında bulunduğunu ve malî ibadetlerimizin başında geldiğini, bu ibadeti yapmayan müminlerin sorumlu olacaklarını

söylemek yeterli olur. 4. İffetlerini Korurlar;
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِفُرُوجِهِ&#16
05;ْ حَافِظُونَ
İnsanların bir takım tabii ihtiyaçları vardır. Cinsi ilişki de bunlardan birisidir. Bu ihtiyacın meşru bir şekilde yerine getirilmesi dinimizin emirleri arasındadır. Bunun meşru yolu nikahtır. Erkekle kadının kendi rızaları ile şahitler huzurunda evlenerek aile kurmalarıdır. Peygamberimiz:
يَامَعْشَرَ&#15
75;لشَّبَابِ
مَنْ
اسْتَطَاعَ
مِنْكُمْ
الْبَاءَةَ
فَلْيَتَزَو&#16
17;َجْ وَمَنْ
لَمْ
يَسْتَطِعْ
فَعَلَيْهِ
بِالصَّوْمِ
فَإِنَّهُ
لَهُ وِجَاءٌ
 "Gençler! İçinizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Zira evlenmek, gözleri (haramdan) daha çok korur, iffeti daha çok muhafaza eder. Gücü yetmeyen kimse ise oruç tutsun. çünkü orucun şehveti kıran bir özelliği vardır." (Buhârî, Nikah, 2; Müslim, Nikah, 1) buyurmuş ve durumu uygun olanların evlenmelerini tavsiye etmiştir. Kur'an-ı Kerim, bekar olanların evlendirilmeleri ile ilgili şöyle buyuruyor:
وَأَنكِحُوا
الْأَيَامَى
مِنكُمْ
وَالصَّالِح&#16
16;ينَ مِنْ
عِبَادِكُمْ
وَإِمَائِكُ&#16
05;ْ إِن
يَكُونُوا
فُقَرَاء
يُغْنِهِمُ
اللَّهُ مِن
فَضْلِهِ
وَاللَّهُ
وَاسِعٌ
عَلِيمٌ.
وَلْيَسْتَع&#16
18;فِفِ
الَّذِينَ
لَا

يَجِدُونَ
نِكَاحًا
حَتَّى
يُغْنِيَهُم&#16
18; اللَّهُ مِن
فَضْلِهِ … "Aranızdaki bekarları, kölelerinizden ve cariyelerinizden iyi olanları evlendirin. Eğer bunlar fakir iseler, Allah kendi lutfu ile onları zenginleştirir. Allah, (lutfu) geniş olan ve (her şeyi) bilendir. Evlenme imkânını bulamayanlar ise, Allah lutfu ile kendilerini varlıklı kılıncaya kadar iffetlerini korusunlar."(Nûr, 24/32,33) Bekarların evlenmeleri ile ilgilenmemek ve onlara yardımcı olmamak, onların kötü yollara düşmelerine ve toplum için problem olmalarına sebep olur. Toplumda huzurun sağlanması, kötülüklerin yok edilmesi, toplum fertlerinin görevleri arasındadır. Bazı düşüncelerle evlenmemek ise sünnete aykırıdır. Peygamberimiz, evlenmek istemeyenleri uyarmış ve:
وَأَتَزَوَّ&#15
80;ُ النِّسَاءَ
فَمَنْ
رَغِبَ عَنْ
سُنَّتِي
فَلَيْسَ
مِنِّي "Evlenmek benim sünnetimdir. Benim sünnetimden yüz çeviren ise benden değildir' (Buhârî, Nikah, 1; Müslim, Nikah, 1; İbn Mâce, Nikah, 1) buyurmuştur. Bütün bunlar gösteriyor ki, evlenmek, iffetli yaşamaya en büyük yardımcıdır. İffetli yaşamak ise müminin özellikleri arasındadır. İffetsizlik, yani meşru olmayan cinsi ilişki dini, sıhhi, ahlaki, hukuki ve sosyal pek çok zararları olan bir kötülük ve günahtır. Dinimiz zinayı en büyük günahlardan saymıştır. Hatta Peygamberimiz: إِنَّ
النَّبِيَّ(ص&#15
93;لم)قَالَ لَا
يَزْنِي
الزَّانِي
حِينَ
يَزْنِي
وَهُوَ
مُؤْمِنٌ
وَلَا
يَشْرَبُ
الْخَمْرَ
حِينَ
يَشْرَبُهَا
وَهُوَ
مُؤْمِنٌ
وَلَا
يَسْرِقُ
السَّارِقُ
حِينَ
يَسْرِقُ

وَهُوَ
مُؤْمِنٌ "Zina eden (mümin) zina ettiği zaman (tam ve olgun) bir mümin olduğu halde zina etmez..." (Buhârî, Eşribe, I; Müslim, İman, 24) buyurmuş, bu çirkin işi kişinin mümin olduğu halde yapmasının mümkün olmadığını bildirmiştir. Ahlakın en önemli dayanaklarından biri, belki de birincisi, kişinin kendisine yapılmasını istemediği bir şeyi onun da başkalarına yapmamasıdır. Hatta Peygamberimiz bunu olgun imanın şartı saymakta ve: عَنْ
النَّبِيِّ
(صعلم) قَالَ
لَا يُؤْمِنُ
أَحَدُكُمْ
حَتَّى
يُحِبَّ
لِأَخِيهِ
مَا يُحِبُّ
لِنَفْسِهِ "Hiç biriniz kendiniz için arzu ettiğinizi (din) kardeşiniz için de arzu etmedikçe (kamil manada) iman etmiş olmaz" (Buhârî, İman, 7; Müslim, İman, 17) buyurmuştur. Kişi, kendi yakınlarından hiçbir kadının başkaları ile meşru olmayan ilişkide bulunmasını istemez. O halde kendisinin de nikah bağı olmayan yabancı kadınlarla cinsi ilişkide bulunmaması gerekir. Ahmed b. Hanbel'in (r.a) Ebu Umame'den olan rivayetinde; yeni Müslüman olmuş bir genç Peygamberimize gelir ve: -Ya Rasulallah, zina etmeme izin ver, çünkü nefsime hakim olamıyorum, der. Orada bulunanlar gence döner ve: -Sus, sus, derler ve genci susturmaya çalışırlar. Peygamberimiz gence dönerek, yaklaş, buyurur. Genç, Peygamberimizin yanına yaklaşır. Peygamberimiz, otur, buyurur, genç de oturur. Peygamberimiz ile genç arasında şu konuşma geçer. Peygamberimiz: -Birisi bu işi annenle yaparsa bundan hoşlanır mısın? buyurur. Genç: -Hayır, vallahi hoşlanmam, der. Peygamberimiz: -İnsanlar da senin gibi anneleri ile birilerinin bu işi yapmasından hoşlanmazlar. -Kızınla birisi bu işi yaparsa razı olur musun? -Hayır, vallahi razı olmam. -İnsanlar da senin gibi, kızlarının başkalarıyla bu işi nikah bağı olmadan yapmalarına razı olmazlar. -Kız kardeşin bir başkası ile bu işi yaparsa razı olur musun? -Hayır, vallahi razı olmam. İnsanlar da senin gibi kız kardeşlerinin böyle bir iş yapmalarına razı olmazlar. -Halan böyle bir iş yaparsa, hoş karşılar mısın? -Hayır, vallahi hoş karşılamam. İnsanlar da bunu halaları için hoş karşılamazlar. -Teyzen bu işi yaparsa hoş karşılar mısın? Hayır, vallahi hoş karşılamam, der. Peygamberimiz: -Kendin ve yakınların için razı olmadığın bir şeye başkaları için nasıl razı olacaksın buyurur ve elini gencin omzuna kor ve ona şöyle dua eder: -Allah'ım, bu gencin günahını bağışla, kalbini bu gibi duygu ve düşüncelerden temizle ve iffetini koru. Olayı rivayet eden zat diyor ki, genç bundan sonra böyle meşru olmayan bir işe iltifat etmemiştir. (Ahmed b. Hanbel, 5/256, 257)   5. Emanetlerine ve Ahitlerine Riâyet Ederler;
وَالَّذِينَ
هُمْ
لِأَمَانَاتِهِمْ
وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ Hiç şüphe yok ki bir müslümanın en belirgin özelliği güvenilir ve dürüst

olmasıdır. Çünkü Peygamberimiz ve bütün peygamberler bu özellikleriyle tanınırlar. Hatta peygamberlerde bulunması gerekli sıfatlardan birisi dürüst, diğeri de güvenilir olmaktır. Peygamberler gönderildikleri toplumlara önce bu özelliklerini hatırlatarak: إِنِّي
لَكُمْ
رَسُولٌ
أَمِينٌ
"Haberiniz olsun ki ben size gönderilmiş güvenilir bir peygamberim" (Şuara, 26/107, 125, 143, 162, 178) demişlerdir. Peygamberlerin, "Ben güvenilir bir peygamberim" demeleri sözden ibaret değildi. Gerçekten onlar her yönü ile güvenilir kimselerdi. Onların hayatları incelendiği zaman bu husus görülecektir. İslâmiyet'in kısa zamanda ve hızla yayılmış olması, şüphe yok ki, onu tebliğ eden peygamberin yüksek ahlakı ve dürüstlüğü ile ilgilidir. İnsanlar onun dürüstlüğüne ve güvenilir olduğuna inanmasalardı, inançlarından, adet ve geleneklerinden vazgeçerek ona inanır ve etrafında toplanırlar mıydı? İşte Kur'an-ı Kerim de bütün müminlerde bu özelliğin bulunmasını istiyor. Bu konuda peygamberi örnek almalarını söylüyor. Peygamberimiz Müslümanın güvenilirliğini ortadan kaldıran dört kötü huya dikkatimizi çekiyor ve şöyle buyuruyor:
قَالَ
رَسُولُ
اللَّهِ (صعلم)
أَرْبَعٌ
مَنْ كُنَّ
فِيهِ كَانَ
مُنَافِقًا
خَالِصًا
وَمَنْ
كَانَتْ
فِيهِ
خَلَّةٌ
مِنْهُنَّ
كَانَتْ
فِيهِ
خَلَّةٌ مِنْ
نِفَاقٍ
حَتَّى
يَدَعَهَا
إِذَا
حَدَّثَ
كَذَبَ
وَإِذَا
عَاهَدَ
غَدَرَ
وَإِذَا
وَعَدَ
أَخْلَفَ
وَإِذَا

خَاصَمَ
فَجَرَ "Dört huy vardır ki, bunlar kimde bulunursa, o kimse katıksız münafık olur. Kimde bunlardan bir şey bulunursa -onu bırakıncaya kadar- kendisinde nifaktan bir haslet var demektir. (bunlar:) konuştu mu yalan söyler, söz verirse sözünde durmaz. Vaat ederse vadinden döner, bir dava ve duruşma esnasında haktan ayrılır."(Müslim, İman, 25) Toplumda güven duygusu büyük önem taşır. Bu duygunun toplum fertleri arasında bulunmaması, toplumun birlik ve beraberliğini etkiler. Bu özelliği kaybeden milletin varlığı çöker, huzuru bozulur. Kendilerine kamu görevi ve sorumluluğu verilecek olan kimselerde aranacak özelliklerin başında onların dürüst ve güvenilir olmaları gelir. Bakınız Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:
إِنَّ اللّهَ
يَأْمُرُكُمْ أَن
تُؤدُّواْ
الأَمَانَاتِ إِلَى
أَهْلِهَا
وَإِذَا
حَكَمْتُمْ
بَيْنَ
النَّاسِ أَن
تَحْكُمُواْ
بِالْعَدْلِ
إِنَّ اللّهَ
نِعِمَّا
يَعِظُكُم
بِهِ إِنَّ
اللّهَ كَانَ
سَمِيعًا
بَصِيرًا "Allah size emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz vakit adaletle hükmetmenizi emrediyor. Şüphesiz Allah, her şeyi bilen ve görendir." (Nisa, 4/58) Mümin verdiği sözde durur. Sözünde durmamak mümine yakışmaz. Hele Allah'ın adını anarak, O'nun adına and içerek verdiği sözde durmaması düşünülemez. Peygamberimiz buyuruyor: عَنْ
النَّبِيِّ
(صعلم) قَالَ
قَالَ
اللَّهُ
تَعَالَى
ثَلَاثَةٌ
أَنَا
خَصْمُهُمْ
يَوْمَ
الْقِيَامَةِ رَجُلٌ
أَعْطَى بِي

ثُمَّ غَدَرَ
وَرَجُلٌ
بَاعَ حُرًّا
فَأَكَلَ
ثَمَنَهُ
وَرَجُلٌ
اسْتَأْجَرَ
أَجِيرًا
فَاسْتَوْفَ&#16
09; مِنْهُ
وَلَمْ
يُعْطِهِ
أَجْرَهُ "Allah Teâla buyurdu ki: Ben kıyamet gününde şu üç çeşit insandan davacıyım: 1) Benim adıma and içer de sonra yemini bozar, verdiği sözü yerine getirmez. 2) Hür bir adamı köle diye satar da aldığı parayı yer. 3) Bir işçi tutar, onu çalıştırır da ücretini vermez." (Buhârî, İcare, 10) Allah adını anarak verilen sözü yerine getirmemek, Allah adına gösterilmesi gerekli olan saygıyı göstermemektir ki, büyük bir suçtur. Hiç şüphesiz bu suçu işleyen kimse en ağır cezayı hak etmiş demektir. Bunun için mümin verdiği sözü tutar. Hele bu sözü Allah adına and içerek vermiş ise artık bir zaruret olmadıkça o sözü tutmaması düşünülemez. 6. Namazlarını Muhafaza Ederler;
وَالَّذِينَ
هُمْ عَلَى
صَلَوَاتِهِ&#16
05;ْ
يُحَافِظُون&#16
14; Namazın muhafaza edilmesi demek, onu vaktinde usul ve adabına uygun olarak kılmak demektir. Müminlerin nitelikleri sayılırken ilk nitelikleri namaz olduğu gibi son nitelikleri de yine namaz olduğu bildirilmiştir. Önce namazı derin bir saygı ile kılarlar buyurulmuş, sonunda da, beş vakit namaza özen gösterirler ve bu namazları kendilerine tahsis edilmiş vakitlerinde usul ve adabına uygun olarak kılarlar denmiştir. Namazın bu âyet-i kerimelerde iki defa anılmış olması namazın önemini gösterir. Namazın hem vaktinde ve hem de derin bir saygı ile kılınması istenmektedir. Huşû ile kılmak ise kabul edilmesine vesiledir. İbn Mes'ud (r.a.) diyor ki, Peygamberimize: قَالَ
سَأَلْتُ
النَّبِيَّ
صَلَّى
اللَّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
أَيُّ
الْعَمَلِ
أَحَبُّ
إِلَى
اللَّهِ -Hangi ameller daha faziletlidir? diye sordum, Peygamberimiz: قَالَ

(صعلم)
الصَّلَاةُ
عَلَى
وَقْتِهَا "Vaktinde kılınan namaz" buyurdu.(Buhârî, Mevakıtü's-Salât, 5; Müslim, İman, 37) İşte bu niteliklere sahip olan, Firdevs Cenneti ile mükâfatlandırılacak âyetlerin sonunda va'd buyurulmuştur. Hz. Ömer şöyle demiştir: "Peygamberimize vahiy geldiği zaman yanında arı uğultusuna benzeyen bir ses duyulurdu. Bir gün yanında olduğumuz halde kendisine vahiy geldi. Bir saat bekledik açıldı, kıbleye döndü ellerini kaldırarak şöyle dua etti:
وَرَفَعَ
يَدَيْهِ
وَقَالَ
اللَّهُمَّ
زِدْنَا
وَلَا
تَنْقُصْنَا
وَأَكْرِمْنَا وَلَا
تُهِنَّا
وَأَعْطِنَا
وَلَا
تَحْرِمْنَا
وَآثِرْنَا
وَلَا
تُؤْثِرْ
عَلَيْنَا
وَارْضِنَا
وَارْضَ
عَنَّا ثُمَّ
قَالَ صَلَّى
اللَّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
أُنْزِلَ
عَلَيَّ
عَشْرُ
آيَاتٍ مَنْ
أَقَامَهُنَّ دَخَلَ
الْجَنَّةَ
ثُمَّ قَرَأَ
قَدْ
أَفْلَحَ
الْمُؤْمِنُونَ حَتَّى
خَتَمَ
عَشْرَ

آيَاتٍ "Allah'ım, bize artır, eksiltme, bizi yükselt alçaltma, bize ver mahrum bırakma, bizi üste çıkar, alta düşürme, bizi razı et ve bizden razı ol." "Bana on ayet indi. O ayetlerle amel eden cennete girer" buyurdu ve Mü'minûn Sûresi'nin baş tarafındaki bu on ayeti okudu. (Tirmizî, Kitabu Tefsiri'l-Kur'an, 24) Hz. Aişe validemize: Peygamberimizin ahlâkı nasıldı? diye soruldu. Hz. Aişe: Allah'ın elçisinin ahlâkı Kur'an idi demiş ve bu Mü'minun Sûresinin başındaki ayetleri okumuş: "İşte Peygamberin ahlâkı böyle idi" demiştir.(İbn Kesir, 3/237) Ne mutlu bu ayet-i kerimelerin gereğini yerine getirenlere ve bu ayetlerde belirtilen nitelikleri taşıyanlara.   NOT: Lütfi Şentürk Vaaz Örneği, Diy. Aylık Dergi sayı 132’den yararlanılarak hazırlanmıştır.

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler